

Θανάσης Δ. Εφθύμας

Καθηγητής

στα γνωστικά αντικείμενα

«Διεθνής και Ελληνική Ιστορία του

20^{ου} αιώνα»

στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

της Φιλοσοφικής Σχολής

του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου

Θεσσαλονίκης

Βιογραφικό Σημείωμα και Δημοσιεύσεις

Ημερομηνία και Τόπος Γέννησης

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 1963

Επαγγελματική Εξέλιξη

1993-1998: Λέκτορας (Lecturer) Ευρωπαϊκής Ιστορίας, Τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών και Πολιτικής Επιστήμης, University of Central Lancashire, Βρετανία

1998-2002: Επίκουρος Καθηγητής (Senior Lecturer) Ευρωπαϊκής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας, University of Central Lancashire, Βρετανία

2002-2013: Επίκουρος Καθηγητής Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

2013¹ : Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνούς και Ελληνικής Ιστορίας του 20^{ου} αιώνα, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

2017² : Καθηγητής Διεθνούς και Ελληνικής Ιστορίας του 20^{ου} αιώνα, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Εισαυτές

1981-1985: Τμήμα Αγγλικών Σπουδών, Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

1986-1990: Τμήμα Ιστορίας, University of Lancaster, Βρετανία

Τίτλοι Σεισυδίου

Νοέμβριος 1985: Πτυχίο Γλώσσας και Φιλολογίας Ελληνικής και Αγγλικής (Βαθμός «Λίαν Καλώς»), Τμήμα Αγγλικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

¹ Εκλογή: 10 Ιουνίου 2010· διορισμός: 17 Ιανουαρίου 2013.

² Εκλογή: 3 Απριλίου 2017· διορισμός: 18 Οκτωβρίου 2017.

Δεκέμβριος 1987: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στην Ιστορική Έρευνα (Master of Arts in Historical Research, Βαθμός «Άριστα» στη μεταπτυχιακή εργασία με τίτλο *The Struggle for Asia Minor: Anglo-Greek Relations 1919-1922*), Τμήμα Ιστορίας, University of Lancaster, Βρετανία

Φεβρουάριος 1991: Διδακτορικό Δίπλωμα στην Ιστορία (θέμα διατριβής: *The Imperialism of «Non-Intervention»: Anglo-Greek Relations 1945-1949*), Τμήμα Ιστορίας, University of Lancaster, Βρετανία

Διδακτικό Έργο

Μαθήματα Προπτυχιακά:

ΙΝΧ 652. Ιστορία Νεοτέρων Χρόνων ΙΙΙ (20ος αι.) [χειμερινό εξ.]

ΙΣΤ 151. Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές [χειμερινό εξ.]

ΙΝΧ 455. Ιστορία των ΗΠΑ [εαρινό εξ.]

ΙΣΕ 651. Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία 1924-1967 [εαρινό εξ.]

Μαθήματα Μεταπτυχιακά:

ΙΝΣ 704. Επαναστάσεις στη Νεότερη και Σύγχρονη εποχή [χειμερινό εξ.]

Διδακτορικές διατριβές (α): ολοκληρωμένες:

(εισβλέψουσα και εισβλέψουσι: Stefanie Prezioso, Université de Lausanne, και Θανάσης Δ. Σφήκας) Anastasia Koukouna, *Free Greece, 1949-1947: A Communist State in the Greek Countryside During the Civil War?*, Faculté des Sciences Sociales et Politiques, Université de Lausanne, 2021.

(εισβλέψουσι: Θανάσης Δ. Σφήκας) Νεφέλη Μπαμπάτσικου, *The Enemy of My Enemy Is My Friend: The Role of the American Press in Shaping U.S. Public Opinion regarding (Western) Germany from 1945 until 1950*, ΑΠΘ, 2021.

(εισβλέψουσι: Θανάσης Δ. Σφήκας) Ευάγγελος Κατσάρας, *Πολιτικές και διπλωματικές σχέσεις μεταξύ Αθηνών και Σόφιας από την απελευθέρωση της Ελλάδας (Οκτώβριος 1944) έως και τη συμφωνία των Παρισίων (Μάιος 1954)*, ΑΠΘ, 2020.

Διδακτορικές Διατριβές (β): ειδικότητα, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης:

Μάγδα Αθανασιάδου, «Προσλήψεις της Σοβιετικής Ένωσης στον συντηρητικό ελληνικό πολιτικό λόγο της περιόδου 1949 – 1967».

Μαργαρίτα Λιάγκα, «Το Κόμμα των Φιλελευθέρων, 1935-1950: κοινωνική βάση, στρατηγικά διλήμματα και πολιτικές επιλογές».

Διδακτορικές Διατριβές (γ): εξέταση

Μέλος εξεταστικών επιτροπών διδακτορικών διατριβών στα πανεπιστήμια: King's College, University of London· The University of Queensland (Αυστραλία)· Université de Lausanne· ΑΠΘ· ΕΚΠΑ· Ιόνιο Πανεπιστήμιο· Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Κριτής άρθρων σε περιοδικά

(1) *Journal of Cold War Studies*· (2) *Cold War History*· (3) *Mediterranean Historical Review*· (4) *European Review of History / Revue Européenne d'Histoire*· (5) *Byzantine and Modern Greek Studies*· (6) *Journal of Modern Greek Studies*· (7) *Ουτοπία*· (8) *Βαλκανικά Σύμμεικτα*.

Διοικητικές θέσεις (ΑΠΘ, 2013-)

Διευθυντής του Τομέα Νεώτερης και Σύγχρονης Ιστορίας, Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΑΠΘ, ακαδημαϊκό έτος 2013-2014.

Συντονιστής της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ), Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΑΠΘ, 2013-2020.

Διευθυντής του Τομέα Νεώτερης και Σύγχρονης Ιστορίας, Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΑΠΘ, ακαδημαϊκά έτη 2023-2025.

Δημοσιεύματα

(I) Βιβλία

1) Thanasis D. Sfikas, *The British Labour Government and the Greek Civil War, 1945-1949: The Imperialism of «Non-Intervention»* (Keele: Keele University Press, 1994), 308 σσ.

1α) ελληνική έκδοση: Θανάσης Δ. Σφήκας, *Οι Άγγλοι Εργατικοί και ο Εμφύλιος Πόλεμος στην Ελλάδα: Ο Ιμπεριαλισμός της «Μη Επέμβασης»* (Αθήνα: Φιλίστωρ, 1997), 557 σσ.

2) Θανάσης Δ. Σφήκας, *Η Ελλάδα και ο Ισπανικός Εμφύλιος Πόλεμος: Ιδεολογία, Οικονομία, Διπλωματία* (Αθήνα: Στάχυ, 2000), 396 σσ.

3) Θανάσης Δ. Σφήκας, *Πόλεμος και Ειρήνη στη στρατηγική του ΚΚΕ, 1945-1949* (Αθήνα: Φιλίστωρ, 2001), 138 σσ.

4) Θανάσης Δ. Σφήκας, *Το «χωλό άλογο»: οι διεθνείς συνθήκες της ελληνικής κρίσης, 1941-1949* (Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2007), 320 σσ.

5) Θανάσης Δ. Σφήκας, *Με τον Μέτερνιχ ή με τον Πάλμερστον; Οι Βρετανοί και ο Δεκέμβριος του 1944* (Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη, 2015), 141 σσ.

(6) Θανάσης Δ. Σφήκας, *Η 'θάλασσα' και το 'νησάκι': Μελετήματα για τη διεθνή και ελληνική ιστορία, 1917-1955* (Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2020), 234 σσ.

(II) Εισαμέλεια συλλογικών τόμων

6) Christopher Williams και Thanasis D. Sfikas (επιμ.), *Ethnicity and Nationalism in the CIS and the Baltic States* (Aldershot: Ashgate, 1999), 386 σσ.

7) Thanasis D. Sfikas και Christopher Williams (επιμ.), *Ethnicity and Nationalism in Eastern Europe and the Balkans* (Aldershot: Ashgate, 1999), 411 σσ.

8) Philip Carabott και Thanasis D. Sfikas (επιμ.), *The Greek Civil War: Essays on a Conflict of Exceptionalism and Silences* (Aldershot: Ashgate/Centre for Hellenic Studies, King's College, London, 2004), 285 σσ.

(9) Κωνσταντίνα Μπάδα – Θανάσης Δ. Σφήκας (επιμ.), *Κατοχή – Αντίσταση – Εμφύλιος Πόλεμος: Η Αιτωλοακαρνανία στη δεκαετία 1940-1950* (Αθήνα: Παρασκήνιο/Φιλίστωρ, 2010), 534 σσ.

(10) Θανάσης Δ. Σφήκας (επιμ.), *Το Σχέδιο Μάρσαλ: ανασυγκρότηση και διαίρεση της Ευρώπης* (Αθήνα: Πατάκης, 2011), 342 σσ.

(11) Θανάσης Δ. Σφήκας, Λουκιανός Ι. Χασιώτης, Ιάκωβος Δ. Μιχαηλίδης (επιμ.), *Δρόμοι του Δεκεμβρίου: από τον Λίβανο στην Αθήνα, 1944* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2016).

(III) Έκδοση βιβλίου

12α) Γιώργος Χουλιάρας (Περικλής), «Ο δρόμος είναι άσωτος...»: *ΕΛΑΣ - ΔΣΕ - Πολωνία, 1941-1958* (Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 2005). [Εισαγωγή - επιμέλεια – υπομνηματισμός: Θανάσης Δ. Σφήκας], 694 σσ.

12β) Γιώργος Χουλιάρας (Περικλής), «Ο δρόμος είναι άσωτος...»: *ΕΛΑΣ - ΔΣΕ - Πολωνία, 1941-1958, Νέα Έκδοση* (Λαμία: Οικονόμος, 2006). [Εισαγωγή - επιμέλεια - υπομνηματισμός - ευρετηριασμός: Θανάσης Δ. Σφήκας], 902 σσ.

12γ) Υπό τον ίδιο τίτλο, ένα τμήμα του 12β εκδόθηκε ως αυτοτελής τόμος στη σειρά που επιμελήθηκε ο Παντελής Βούλγαρης, «Ο Εμφύλιος σε Α' ενικό. Οι αντάρτες», από *Το Βήμα/Μαρτυρίες* (Αθήνα, 2011), 438 σσ.

(IV) Άρθρα σε εθνιστημονικά ιστορικά και μελέτες σε συλλογικούς τόμους

1) "The people at the top can do these things which others can't do": Winston Churchill and the Greeks, 1940-1945', *Journal of Contemporary History*, τόμ. 26, αρ. 2 (Απρίλιος 1991), σσ. 307-332.

2) «Ο Τελευταίος Πειρασμός του ΚΚΕ, Ιούλιος 1947», *Ο Μνήμων*, τόμ. 14 (1992), σσ. 151-175.

3) 'Attlee, Bevin and 'a very lame horse': the dispute over Greece and the Middle East, December 1946 - January 1947', *Journal of the Hellenic Diaspora*, τόμ. 18, αρ. 2 (1992), σσ. 69-96.

- 4) 'Britain, the United States and the Soviet Union in the United Nations Commission of Investigation in Greece, January - May 1947', *Contemporary European History*, τόμ. 2, τεύχ. 3 (Νοέμβριος 1993), σσ. 243-263.
- 5) «Ο Ιμπεριαλισμός της 'Μη Επέμβασης': Συνέχειες και Ασυνέχειες της Βρετανικής Πολιτικής στην Ελλάδα 1936-1949», *Ίστωρ*, τόμ. 8 (1995), σσ. 131-160.
- 6) 'Greek Attitudes to the Spanish Civil War', *Κάμπος: Cambridge Papers in Modern Greek*, τόμ. 4 (Οκτώβριος 1996), σσ. 105-132.
- 7) «Η Ιστοριογραφία του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου (Βιβλιογραφικό Άρθρο)», *Ίστωρ*, τόμ. 9 (1996), σσ. 189-207.
- 8) 'The Balkans and the Origins of the Cold War, 1945-1949', *Synthesis: Review of Modern Greek Studies*, τόμ. 1, αρ. 2 (1996), σσ. 2-13.
- 9) 'Spanish Echoes in Greece, 1946-1949: The Myth of the Participation of an 'International Brigade' in the Greek Civil War', *Journal of Modern Greek Studies*, τόμ. 15, αρ. 1 (Μάιος 1997), σσ. 87-101.
- 10) Christopher Williams και Thanasis D. Sfikas, 'Introduction', στο Christopher Williams και Thanasis D. Sfikas, (επιμ.) *Ethnicity and Nationalism in the CIS and the Baltic States* (Aldershot: Ashgate, 1999), σσ. 1-8.
- 11) Thanasis D. Sfikas και Christopher Williams, 'Introduction', στο Thanasis D. Sfikas και Christopher Williams (επιμ.), *Ethnicity and Nationalism in Eastern Europe and the Balkans* (Aldershot: Ashgate, 1999), σσ. 1-9.
- 12) 'National Movements and Nation-Building in the Balkans, 1804-1922: Historic Origins, Contemporary Misunderstandings', στο Thanasis D. Sfikas και Christopher Williams (επιμ.), *Ethnicity and Nationalism in Eastern Europe and the Balkans* (Aldershot: Ashgate, 1999), σσ. 13-44.
- 13) «Ο Λαθρέμπορος, ο Δικτάτορας και ο Σταυροφόρος: Ελληνικές Οικονομικές Δραστηριότητες στον Ισπανικό Εμφύλιο Πόλεμο 1936-1939», *Ίστωρ*, τόμ. 11 (1998), σσ. 107-136.

- 14) 'Towards a Regional Study of the Origins of the Cold War in Southeastern Europe: British and Soviet Policies in the Balkans, 1945-1949', *Journal of Modern Greek Studies*, τόμ. 17, αρ. 2 (Οκτώβριος 1999), σσ. 209-227.
- 15) 'A Tale of Parallel Lives: The Second Greek Republic and the Second Spanish Republic, 1924-1936', *European History Quarterly*, τόμ. 29, αρ. 2 (Απρίλιος 1999), σσ. 217-250.
- 16) «Η Ειρήνη που δεν έγινε ποτέ: Ιούλιος – Αύγουστος 1947», *Αντί*, τεύχ. 694-695 (17 Σεπτεμβρίου 1999), σσ. 64-71.
- 17) «Ανατολικά της Δύσης και Δυτικά της Ανατολής: Οι Ελληνικές Επιλογές, 1940-1949», στο Α. Αργυρίου, Κ. Δημάδης, Α. Λαζαρίδου (επιμ.), *Ο Ελληνικός Κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση, 1453-1981*, τόμ. Β' (Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1999), σσ. 133-139.
- 18) «Τα Βρετανικά Αρχεία και ο Ελληνικός Εμφύλιος Πόλεμος: Βασικές Πηγές για την περίοδο 1945-1949», *Αρχειοστάξιο*, τόμ. 2 (Ιούνιος 2000), σσ. 115-119.
- 19) 'War and Peace in the Strategy of the Communist Party of Greece, 1945-1949', *Journal of Cold War Studies*, τόμ. 3, αρ. 3 (Fall 2001), σσ. 5-30.
- 20) «Η 'ειρηνολογική' διάσταση του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου: ειρηνευτικές πρωτοβουλίες και δυνατότητες συμβιβασμού, 1945-1949», στο Ηλίας Νικολακόπουλος, Άλκης Ρήγος και Γρηγόρης Ψαλλίδας (επιμ.), *Ο Εμφύλιος Πόλεμος: από τη Βάρκιζα στον Γράμμο, Φεβρουάριος 1945-Αύγουστος 1949* (Αθήνα: Θεμέλιο, 2002), σσ. 75-101.
- 21) «Από τις 'κυβερνήσεις ανδρεικέλων' στην 'αντι-ιμπεριαλιστική μη-επεμβατική ευπρέπεια': η ελληνική πολιτική της Βρετανίας, 1936-1949», στο Χάγκεν Φλάισερ (επιμ.), *Η Ελλάδα '36-'49: Από τη Δικτατορία στον Εμφύλιο. Τομές και συνέχειες* (Αθήνα: Καστανιώτης, 2003), σσ. 73-86.
- 22) «'Ομιλούμεν ελληνο-ισπανικά αυτές τας ημέρας': ιδεολογική χρήση του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου στην Ελλάδα, 1936-1949», *Δωδώνη*, τόμ. 32 (2003), σσ. 265-305.

- 23) Philip Carabott και Thanasis D. Sfikas, 'Fifty Years On', στο Philip Carabott και Thanasis D. Sfikas (επιμ.), *The Greek Civil War: Essays on a Conflict of Exceptionalism and Silences* (Aldershot: Ashgate/Centre for Hellenic Studies, King's College, London, 2004), σσ. 1-13.
- 24) 'A Prime Minister for All Time: Themistoklis Sofoulis from Premiership to Opposition to Premiership, 1945-1949', στο Philip Carabott και Thanasis D. Sfikas (επιμ.), *The Greek Civil War: Essays on a Conflict of Exceptionalism and Silences* (Aldershot: Ashgate/Centre for Hellenic Studies, King's College, London, 2004), σσ. 75-99.
- 25) 'Doomed Neutrality: Greek Foreign Policy, 1936-1941', *Δωδώνη*, τόμ. 33 (2004), σσ. 211-248.
- 26) «Ένα ιστοριογραφικό ταξίδι στη χώρα του Γκιούλιβερ: η ελληνική ιστοριογραφία και οι διεθνείς διαστάσεις του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου», *Δωδώνη*, τόμ. 33 (2004), σσ. 311-363. Μια δεύτερη, διαφορετική, εκδοχή αυτής της μελέτης, με τον ίδιο τίτλο, δημοσιεύθηκε στο Ι. Μουρέλος και Ι.Δ. Μιχαηλίδης (επιμ.), *Ο ελληνικός Εμφύλιος Πόλεμος: μια αποτίμηση* (Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2007), σσ. 157-181. Η τρίτη, διαφορετική από τις δύο πρώτες, εκδοχή δημοσιεύθηκε στο Θ.Δ. Σφήκας, *Το «χαλό άλογο»: οι διεθνείς συνθήκες της ελληνικής κρίσης, 1941-1949* (Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2007).
- 27) «Αντί Προλόγου: Πλατεία Συντάγματος, Αθήνα 3-4 Δεκεμβρίου 1944», στο [Μ. Γραμμένος (επιμ.),] *Αυτός ήταν ο Δεκέμβρης: η ένοπλη απάντηση του λαού στην αγγλική κατοχή* (Αθήνα: Φιλίστωρ, 2004), σσ. 11-16.
- 28) «'Αθήνα, Δεκέμβρης 1944': Η μαρτυρία του Γ. Χουλιάρα», εισαγωγή -επιμέλεια - υπομνηματισμός: Θανάσης Δ. Σφήκας, *Αντί*, τεύχ. 833 (31 Δεκεμβρίου 2004), σσ. 31-35.
- 29) «Σημείωμα του επιμελητή», στο Γιώργος Χουλιάρας (Περιλήξης), «*Ο δρόμος είναι άσωτος...*»: *ΕΛΑΣ - ΔΣΕ - Πολωνία, 1941-1958*, *Νέα Έκδοση* (Λαμία: Οϊωνός, 2006), σσ. 19-38.
- 30) «'Ποιος σας είπε να σηκώσετε άρματα να δυστυχήσετε;': Η Βρετανία, η Σοβιετική Ένωση και το ΕΑΜ, 1941-1944», *Ουτοπία*, τεύχ. 63 (Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2005), σσ. 195-202.
- 31) 'The Greek Civil War', στο Melvyn P. Leffler και David S. Painter (επιμ.), *Origins of the Cold War: An International History*, 2^η έκδοση (Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge, 2005), σσ. 134-152.

- 32) «Ναπολέον Ζέρβας: η εκδίκαση του ηττημένου, 1945-1947», *Δωδώνη*, τόμ. 34 (2005), σσ. 191-208.
- 33) «Μια άλλη συζήτηση που 'μυρίζει ναφθαλίνη': ο Μελιγαλάς, το κονσερβοκούτι και η αναθεώρηση της Ιστορίας», *Ουτοπία*, τεύχ. 69 (Μάρτιος - Απρίλιος 2006), σσ. 167-175.
- 34) «Η έκρηξη του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου, η ευρωπαϊκή ισορροπία δυνάμεων και οι ελληνικές αντιδράσεις: καλοκαίρι 1936 – καλοκαίρι 1937», στο Δ. Φιλιππής (επιμ.), *1936: Ελλάδα και Ισπανία* (Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2007), σσ. 257-280.
- 35) «'Προφανώς με τη Δεξιά...': Η Βρετανία και οι εκλογές του 1946», στο Γ. Ψαλλίδας (επιμ.), *Οι εκλογές του 1946: Σταθμός στην πολιτική ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδας* (Αθήνα: Ίδρυμα Κωνσταντίνος Κ. Μητσστάκης – Εκδόσεις Πατάκη, 2008), σσ. 314-331.
- 36) «Οι εκπλήξεις που ακόμη δεν ήλθαν: γράφοντας τη διεθνή ιστορία της μεταπολεμικής περιόδου μετά το 1991», *Ουτοπία*, τεύχ. 82 (Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2008), σσ. 85-100.
- 37) «Το διεθνές πλαίσιο του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου», στο Χ. Χατζιωσήφ (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα. Ανασυγκρότηση - Εμφύλιος - Παλινόρθωση, 1945-1952*, τόμ. Δ2 (Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2010), σσ. 239-265.
- 38) «Ο ναρκισσισμός των μικρών πραγμάτων: περί σύγχυσης, ιστοριογραφίας και άλλων δαιμόνων», *Ο Μνήμων*, τόμ. 30 (2009) [Ιούνιος 2010], σσ. 315-336.
- 39) Κωνσταντίνα Μπάδα - Θανάσης Δ. Σφήκας, «Εισαγωγή», στο Κωνσταντίνα Μπάδα - Θανάσης Δ. Σφήκας (επιμ.), *Κατοχή – Αντίσταση – Εμφύλιος Πόλεμος: Η Αιτωλοακαρνανία στη δεκαετία 1940-1950* (Αθήνα: Παρασκήνιο, 2010), σσ. 15-35.
- 40) «Η δεκαετία 1940 – 1950: τοπική και εθνική ιστορία», στο Κωνσταντίνα Μπάδα – Θανάσης Δ. Σφήκας (επιμ.), *Κατοχή – Αντίσταση – Εμφύλιος Πόλεμος: Η Αιτωλοακαρνανία στη δεκαετία 1940-1950* (Αθήνα: Παρασκήνιο, 2010), σσ. 37-51.
- 41) «Δώδεκα λεπτά στο πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, 5 Ιουνίου 1947: Εισαγωγή», στο Θανάσης Δ. Σφήκας (επιμ.), *Το Σχέδιο Μάρσαλ: ανασυγκρότηση και διαίρεση της Ευρώπης* (Αθήνα: Πατάκης, 2010), σσ. 13-46.

- 42) «Η αμερικανική εθνική ιδεολογία και ο 'ιπτάμενος δίσκος' του Σχεδίου Μάρσαλ», στο Θανάσης Δ. Σφήκας (επιμ.), *Το Σχέδιο Μάρσαλ: ανασυγκρότηση και διαίρεση της Ευρώπης* (Αθήνα: Πατάκης, 2011), σσ. 49-92.
- 43) «Ο προβολέας πάλι φωτίζει τις αμαρτίες μου»; Ο Εμφύλιος Πόλεμος στην καθαίρεση του Νίκου Ζαχαριάδη», *Ιόνιος Λόγος* (Επιστημονική περιοδική έκδοση του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου), τόμος Β' (2010), σσ. 367-392.
- 44) (με την Ιωάννα Παπαθανασίου), «Ενας δρόμος χωρίς σύγκρουση; Το παιχνίδι για την εξουσία, 1943-1944», στο Χ. Φλάισερ (επιμ.), *Κατοχή – Αντίσταση, 1941-1944* (Αθήνα: Τα Νέα, 2010), σσ. 155-173.
- 45) «Βολιδοσκοπώντας τον αντίπαλο: Σεπτέμβριος 1946 – Φεβρουάριος 1947», στο Η. Νικολακόπουλος – Ι. Παπαθανασίου (επιμ.), *Ο Εμφύλιος Πόλεμος, 1946-1949* (Αθήνα: Τα Νέα, 2010), σσ. 53-66.
- 46) «*Para bellum*: Ο Εμφύλιος γενικεύεται, Μάρτιος – Σεπτέμβριος 1947», στο Η. Νικολακόπουλος – Ι. Παπαθανασίου (επιμ.), *Ο Εμφύλιος Πόλεμος, 1946-1949* (Αθήνα: Τα Νέα, 2010), σσ. 77-92.
- 47) «Η συγκρότηση του μεταπολεμικού κόσμου: οι πολλαπλές γραφές και αναγνώσεις της δεκαετίας 1945-1955», στο Δ.Ι. Παπαδημητρίου και Σ. Σεφεριάδης (επιμ.), *Αθέατες όψεις της Ιστορίας: Κείμενα αφιερωμένα στον Γιάννη Γιαννουλόπουλο* (Αθήνα: Ασίνη, 2012), σσ. 29-66.
- 48) [με την Άννα Μαχαϊρά], 'Does the Iliad need an Agamemnon version? History, Politics and the Greek 1940s', στο *Ιστορείν*, τόμ. 11 (2011), σσ. 80-98.
- 49) «Ο Τζωρτζ Φ. Κένναν και η στρατηγική της Θείας Πρόνοιας: ιδεολογία, πολιτισμός και στρατηγική στη διαμόρφωση της αμερικανικής πολιτικής, 1945-1950», στο Π. Ήφαιστος, Κ. Κολιόπουλος και Ε. Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Η έναρξη του Ψυχρού Πολέμου, 1941-1950: στρατηγικά ή ιδεολογικά αίτια;* (Αθήνα: Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 2012), σσ. 42-70. (Ηλεκτρονική έκδοση: <http://www.idis.gr/coldwar/pdf/e-book.pdf>)
- (50) «Η Μόσχα και οι λεφτάδες' του Σχεδίου Μάρσαλ», *Ιστορία Εικονογραφημένη*, τεύχ. 531 (Σεπτέμβριος 2012), σσ. 29-37.

51) “An almost unique isle in the sea of democratic Europe”: Greek Communists’ Perceptions of International Reality, 1944-1949’, *Cold War History*, vol. 14, no.1 (January 2014), σσ. 1-21. (Πρώτη ηλεκτρονική έκδοση: Ιούλιος 2012 στο <http://www.tandfonline.com/action/showAjaxArticles?journalCode=fcwh20>)

52) «Η ευκολία της ‘μοιρασιάς’: το Σύμφωνο Ρίμπεντροπ-Μολότωφ, τα Ποσοστά, η Γιάλτα», στο Ά.Μ. Δρουμπούκη, Κ. Γαρδίκια, Β. Καραμανωλάκης, Κ. Ράπτης (επιμ.), *Η μακρά σκιά της δεκαετίας του ‘40. Πόλεμος-Κατοχή-Αντίσταση-Εμφύλιος*, Τόμος αφιερωμένος στον Χάγκεν Φλάισερ (Αθήνα: Αλεξάνδρεια/Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Ιστορήματα 5, 2015), σσ. 111-135.

(53) [Θ.Δ. Σφήκας, Λ.Ι. Χασιώτης, Ι.Δ. Μιχαηλίδης], «Δρόμοι του Δεκεμβρίου: εισαγωγή», στο Θ.Δ. Σφήκας, Λ.Ι. Χασιώτης, Ι.Δ. Μιχαηλίδης (επιμ.), *Δρόμοι του Δεκεμβρίου: από τον Λίβανο στην Αθήνα, 1944* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2016).

(54) «Από την αφετηρία και το τέλος («Γιατί;») στη διαδρομή («Πώς;»): Τα Δεκεμβριανά ως πεδίο δυνατοτήτων», στο Θ.Δ. Σφήκας, Λ.Ι. Χασιώτης, Ι.Δ. Μιχαηλίδης (επιμ.), *Δρόμοι του Δεκεμβρίου: από τον Λίβανο στην Αθήνα, 1944* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2016).

(55) «Οι κοινότητες των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων στην Πολωνία», στο Άννα Καραπάνου (επιμ.), *Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες στην Ανατολική Ευρώπη* (Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 2017), σσ. 127-136.

(56) «Η πιο απειλητική από όλες μας τις αβεβαιότητες»: η Οκτωβριανή Επανάσταση και το Σοβιετικό Κράτος στην αγγλοσαξονική κοσμοαντίληψη, 1917-1921», *Τα Ιστορικά*, τόμος 66 (2017), σσ. 45-69.

(57) ‘The United States and the Greek Civil War, 1946-1949’, *δήλωση έκδοσης: Κορεατικά και Αγγλικά*, στο [Συλλογικό], *Jeju 4.3 - Truth and Justice, towards the sustainable justice* (Jeju City: Memorial Committee for the 70th Anniversary of the Jeju April 3rd Uprising and Massacre / Jeju 4.3 Research Institute, 2018), σσ. 115-143.

(58) «Κακή τη μοίρα’: ερμηνευτικά σχήματα του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου μεταξύ ακαδημαϊκής και δημόσιας ιστορίας», *Δωδώνη: Ιστορία και Αρχαιολογία*, τόμος ΜΕ’-ΜΣΤ’ (2019), σσ. 239-257.

(59) «Δημοκρατική Ένωσις (ΔΕ), 1922-1936», στο Κ. Δέδε, Λ. Καλλιβερέτακας, Λ. Λούβη, Η. Νικολακόπουλος, Σ. Ριζάς (επιμ.), *Ιστορικό λεξικό ελληνικών κοινοβουλευτικών κομμάτων, 1844-1967* (Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων/ΕΙΕ, 2022), σσ. 65-71.

(V) Βιβλιοκρισίες

1) Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, *Η Γαλλική Επανάσταση και η Νοτιοανατολική Ευρώπη* (Αθήνα: Διάπτων, 1990), *European History Quarterly*, τόμ. 24, αρ. 1 (Ιανουάριος 1994), σσ. 165-167.

2) David H. Close (επιμ.), *The Greek Civil War, 1943-1950: Studies of Polarization* (London: Routledge, 1993), *European History Quarterly*, τόμ. 24, αρ. 4 (Οκτώβριος 1994), σσ. 606-609.

3) J. Hart, *New Voices in the Nation: Women and the Greek Resistance, 1941-1964* (Ithaca: Cornell University Press, 1996), *Journal of Modern Greek Studies*, τόμ. 16, αρ. 2 (Οκτώβριος 1998), σσ. 378-381.

4) M. Mazower (επιμ.), *After the War Was Over: Reconstructing the Family, Nation, and State in Greece, 1943-1960* (Princeton: Princeton University Press, 2000), *Journal of Cold War Studies*, τόμ. 4, αρ. 3 (Καλοκαίρι 2002), σσ. 137-140.

5) «Για τη μεταπολεμική ανασυγκρότηση», *Ίστωρ*, τόμ. 13 (2003), σσ. 192-201 [εκτενέστερη μορφή, στην ελληνική, της υπ' αρ. 4 βιβλιοκρισίας.]

6) *Ναπολέον Ζέρβας «ο μισθοφόρος»: από τα απόρρητα αρχεία του ΕΔΕΣ* (Αθήνα: Φιλίστωρ, 2005). Πρόλογος: Μπάμπης Γραμμένος, Εισαγωγή: Θεόδωρος Δ. Σαμπατακάκης, *Αυγή*, 17 Απριλίου 2005, σ. 33.

7) «Αρχεία της Μακρονήσου». Βιβλιοκρισία του *Μακρονήσος: Ιστορικός Τόπος*, 3 τόμοι (Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή, 2002, 2003, 2006), *Αυγή*, 9 Ιουλίου 2006, σ. 24.

8) «Γενεαλογία της εθνικοφροσύνης». Βιβλιοκρισία του Δ.Ι. Παπαδημητρίου, *Από τον Λαό των Νομιμοφρόνων στο Έθνος των Εθνικοφρόνων: η συντηρητική σκέψη στην Ελλάδα, 1922-1967* (Αθήνα: Σαββάλας, 2006), *Αυγή*, 8 Οκτωβρίου 2006, σ. 35.

9) «Περισσότερη ιστορία και λιγότερη λήθη». Βιβλιοκρισία του Ρ.Β. Μπουσχότεν, Τ. Βερβενιώτη, Ε. Βουτυρά, Β. Δαλκαβούκης, Κ. Μπάδα (επιμ.) *Μνήμες και Λήθη του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2008), *Αυγή*, 26 Απριλίου 2009.

10) «Συνομιλώντας με την Ιστορία στον ενικό». Βιβλιοκρισία του Οντέτ Βαρών-Βασάρ, *Η ενηλικίωση μιας γενιάς: νέοι και νέες στην Κατοχή και στην Αντίσταση* (Αθήνα: Βιβλιπωλείο της Εστίας, 2009), *Αυγή*, 19 Ιουλίου 2009.

11) 'Clio – A "woman of solace"?' Βιβλιοκρισία του Χάγκεν Φλάισερ, *Οι πόλεμοι της μνήμης: ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος στη δημόσια ιστορία* (Αθήνα: Νεφέλη, 2008), *Historein*, τόμ. 9 (2009), σσ. 169-173.

12) «Εκπολιτίζοντας» την «Άγρια Ανατολή». Βιβλιοκρισία του Μαρκ Μαζάουερ, *Η αυτοκρατορία του Χίτλερ: ναζιστική εξουσία στην κατοχική Ευρώπη* (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2009), *Αυγή*, 9 Μαΐου 2010, και *Ουτοπία*, τεύχ. 89 (Μάρτιος-Απρίλιος 2010), σσ. 195-199.

13) Βιβλιοκρισία του Σπίρος Σακελλαρόπουλος (επιμέλεια) – Γρηγόρης Σακελλαρόπουλος (έρευνα), *Έτσι αγαπάμε εμείς την Ελλάδα: Πλήρη πρακτικά και ιστορικό των δικών Μπελογιάννη. Τα σήματα Βαβούδη* (Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος, 2016), *Μαρξιστική σκέψη*, τεύχος 24 (Σεπτέμβριος 2017), σσ. 311-317.

14) «1.000 ημέρες και νύχτες στην Ισπανία, 1936-1939». Βιβλιοκρισία του Δημήτρης Φιλιππίς, *Ισπανικός Εμφύλιος (1936-1939): Διαίρεση, διχόνοια και διχασμός στην Ισπανία του 20ού αιώνα* (Αθήνα: Εστία, 2020), *Το Βήμα*, 24 Ιανουαρίου 2021.

(VI) Άλλα Δημοσιεύματα

1) «Η Πολιτική της Βρετανικής Εργατικής Κυβέρνησης στην Ελλάδα (1946-1947)», *Ο Μνήμων*, τόμ. 15 (1993), σσ. 341-342.

2) «Οι Άγγλοι Εργατικοί και ο Εμφύλιος Πόλεμος στην Ελλάδα». Προδημοσίευση υπό την επιμέλεια του Γ. Λαμπάτου, στην *Εποχή*, 5 Ιανουαρίου 1997, σσ. 18, 22.

3) «Ισπανία - Ελλάδα: Ομοιότητες και Διαφορές. Οι δεκαετίες του 1930 και 1940 σημάδεψαν τις δύο χώρες». Προδημοσίευση στην *Καθημερινή*, 10-11 Απριλίου 1999, σ. 21.

- 4) Φίλιππος Κάραμποτ και Θανάσης Δ. Σφήκας, «Ούτε ήρωες ούτε παλιάνθρωποι, μόνο θύματα: Τα πορίσματα συνεδρίου για τη διεθνή και εσωτερική διάσταση που είχε ο εμφύλιος πόλεμος, με αφορμή τα πενήντα χρόνια από τη λήξη του», *Η Καθημερινή*, 2 Μαΐου 1999, σσ. 25-26. Δημοσιεύθηκε επίσης σε αγγλική μετάφραση στο περιοδικό *Synthesis: Review of Modern Greek Studies*, τόμ. 3, αρ. 1 (1999), σσ. 97-102.
- 5) «Η χαμένη τιμή της ελληνικής ουδετερότητας (η εξωτερική πολιτική του Ιωάννη Μεταξά, 1936-1940)», *Ελευθεροτυπία/Ιστορικά*, αρ. 2, 27 Οκτωβρίου 1999, σσ. 28-33.
- 6) «Ο Εμφύλιος Πόλεμος», *Καθημερινή – Επτά Ημέρες*, 21 Νοεμβρίου 1999, σσ. 12-15.
- 7) «Οι Διεθνείς Διαστάσεις του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου», *Ελευθεροτυπία/Ιστορικά*, αρ. 16, 3 Φεβρουαρίου 2000, σσ. 10-19.
- 8) «Το Ελληνικό Λαθρεμπόριο όπλων στον Ισπανικό Εμφύλιο Πόλεμο», *Ελευθεροτυπία/Ιστορικά*, αρ. 16, 3 Φεβρουαρίου 2000, σσ. 30-35.
- 9) «Ο Νίκος Ζαχαριάδης και η στρατηγική του ΚΚΕ στον Εμφύλιο Πόλεμο», *Τρικαλινά Νέα*, 21 και 22 Ιουνίου 2001.
- 10) «Μπενίτο Αντρέα Αμιγκάρε Μουσολίνι: στοιχεία πολιτικής βιογραφίας», *Ελευθεροτυπία/Ιστορικά*, αρ. 105, 18 Οκτωβρίου 2001, σσ. 6-14.
- 11) «Ουαί τοις Ηττημένοις: Η Συνθήκη των Βερσαλλιών», *Ελευθεροτυπία/Ιστορικά*, αρ. 124, 28 Φεβρουαρίου 2002, σσ. 42-49.
- 12) «'Αίμα, μόχθο, δάκρυα και ιδρώτα': Ο Τσόρτσιλ στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο», *Ελευθεροτυπία/Ιστορικά*, αρ. 138, 13 Ιουνίου 2002, σσ. 24-33.
- 13) «Η εποχή της νοσταλγίας: ο μεταπολεμικός Τσόρτσιλ», *Ελευθεροτυπία/Ιστορικά*, αρ. 138, 13 Ιουνίου 2002, σσ. 34-39.
- 14) «Η Είσοδος των ΗΠΑ στον Πόλεμο», *Ελευθεροτυπία/Ιστορικά*, αρ. 157, 31 Οκτωβρίου 2002, σσ. 24-27.
- 15) «Η Αρχή του Τέλους για τους Ιταλούς», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 5.

- 16) «Οι Γερμανοί εισβάλλουν στη Σοβιετική Ένωση», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 12.
- 17) «Η Ιαπωνία επιτίθεται», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 17.
- 18) «Εξελίξεις στη Μεσόγειο: Η στρατηγική θέση της Μάλτας και η πρώτη μάχη στο Ελ Αλαμείν», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 20.
- 19) «Ημερολόγιο ενός νεκρού στρατιώτη», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 27.
- 20) «Ο Άξονας χάνει τη μάχη της ερήμου», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 30.
- 21) «Σχέσεις (στ)οργής: οι Βρετανοί, ο Γεώργιος Β΄ και το αντάρτικο», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 31.
- 22) «Η μάχη των τανκς: Κουρσκ», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 32.
- 23) «Το Έθνικόν Συμβόλαιον», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 43.
- 24) «Νορμανδία, 6 Ιουνίου 1944», *Πολεμικός Τύπος*, τεύχ. 44.
- 25) «3 Δεκεμβρίου 1944», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 1.
- 26) «Η Συμφωνία της Βάρκιζας», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 5.
- 27) «Η κυβέρνηση Γλαστήρα, 3 Ιανουαρίου – 7 Απριλίου 1945», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 7.
- 28) «Η Διάσκεψη του Πότσδαμ (Βερολίνο, 17 Ιουλίου – 2 Αυγούστου 1945)», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 9.
- 29) «Ο σχηματισμός της κυβέρνησης Σοφούλη», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 12.
- 30) «Ο Βαλκανικός Περίγυρος», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 15.

- 31) «Φεύγουν οι Βρετανοί», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 17.
- 32) «Το ΚΚΕ και οι ξένοι 'φίλοι': Το δίλημμα του ΚΚΕ μετά τη ρήξη Τίτο - Στάλιν και η μακεδονική εμπλοκή», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 41.
- 33) «Το κλείσιμο των συνόρων – οι προτεραιότητες του Βελιγραδίου», *Εμφύλιος Τύπος*, τεύχ. 50.
- 34) «Η Ευρώπη και οι Γαλλικοί Πόλεμοι, 1792-1815», *Ελευθεροτυπία – Ιστορικά*, τεύχ. 243 (1 Ιουλίου 2004), σσ. 6-14.
- 35) «Η Βρετανία την εποχή του Νέλσον», *Ελευθεροτυπία – Ιστορικά*, τεύχ. 243 (1 Ιουλίου 2004), σσ. 17-21.
- 36) «Η ιδεολογία της 4^{ης} Αυγούστου», *Ελευθεροτυπία – Βιβλιοθήκη*, τεύχ. 415 (4 Αυγούστου 2006), σσ. 20-21.
- 37) «Το Σχέδιο Μάρσαλ, η ανοικοδόμηση και η διαίρεση της Ευρώπης», *Ηπειρωτικός Αγώνας* (Παρασκευή 19 Οκτωβρίου 2007), σσ. 10-11.
- 38) «Δρόμοι της Αντίστασης: το ΕΑΜ, 1941-1944», *Κυριακάτικη Αυγή/Ενθέματα* (28 Σεπτεμβρίου 2008), σσ. 30-31.
- 39) «Οι ελιγμοί των δύο διεκδικητών της εξουσίας [1944]», *Καθημερινή*, (3 Απριλίου 2011), σ. 31.
- 40) «Οι αντιδράσεις της Σοβιετικής Ένωσης [στο Δόγμα Τρούμαν]», *Καθημερινή*, (13 Νοεμβρίου 2011), σ. 31.
- 41) «Η σοβιετική πρόταση για τον Εμφύλιο», *Καθημερινή*, (3 Ιουνίου 2012), σ. 31.
- 42) «Εγκλωβισμός στα αφηγήματα των ηρώων και του τρόμου», *Καθημερινή*, (17 Ιουνίου 2012), σ. 27.
- 43) «Δεκεμβριανά: βίαιη πορεία διεκδίκησης, απόρριψης, συντριβής», *Εφημερίδα των Συντακτών* (8-9 Δεκεμβρίου 2012), σ. 14.
- 44) «'Εάν ο αντίπαλος ήταν περισσότερο θρασύς ...': το ΚΚΕ στα Δεκεμβριανά», *Athens Review of Books*, τεύχ. 57 (Δεκέμβριος 2014), σσ. 45-47.

45) «Το ΚΚΕ, η Βάρκιζα και η Γιάλτα», στο [ένθετο] *70 Χρόνια από τα Δεκεμβριανά, Καθημερινή*, 14 Δεκεμβρίου 2014, σσ. 56-60.

46) Ι. Μιχαηλίδης, Λ. Χασιώτης, Θ.Δ. Σφήκας, «Ο επιστημονικός διάλογος συνεχίζεται με τους 'splitters': παρατηρήσεις με αφορμή το συνέδριο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης», *Χρόνος*, τ. 21 (Ιανουάριος 2015)

<http://chronomag.eu/index.php/les-ss-sfs-ps-elg-s-splitters.html>

47) «Σημείωμα του επιμελητή», στο John Lamberton Harper, *Ο Ψυχρός Πόλεμος* (Αθήνα: Gutenberg, 2021), σσ. 25-28.

48) «Τα Δεκεμβριανά ως αμοιβαία προειδοποίηση», *BBC History Magazine/Το Βήμα* (Δεκέμβριος 2021), σσ. 89-96.

49) [μετάφραση-επιμέλεια] «Βάρκιζα, το τελευταίο βράδυ: μια ιδιωτική επιστολή του βρετανού πρέσβη Ρέτζιναλτ Λήπερ», *BBC History Magazine/Το Βήμα* (Δεκέμβριος 2021), σσ. 97-99.

50) «Ο Ισπανικός Εμφύλιος Πόλεμος, 1936-1939», *Σελίδες Ιστορίας/Καθημερινή* (28 Μαΐου 2023), σσ. 75-83.

Επιόρθια

(α) Συμμετοχή

1) «Ethnicity and Nationalism in the new Europe». Διεθνές συνέδριο υπό την επιστημονική και οργανωτική εποπτεία των Christopher Williams και Θανάση Δ. Σφήκα, Preston (Βρετανία), University of Central Lancashire, 12-14 Σεπτεμβρίου 1995.

2) «Domestic and International Aspects of the Greek Civil War». Διεθνές συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στο University of London υπό την αιγίδα του Centre for Hellenic Studies στις 18-20 Απριλίου 1999, υπό την επιστημονική εποπτεία των John O. Iatrides, Θανάση Δ. Σφήκα, Φίλιππου Κάραμποτ και Mark Mazower. Για το συνέδριο αυτό βλ. *Καθημερινή*, 10-11 Απριλίου 1999, σ. 20· *Η Καθημερινή*, 2 Μαΐου 1999, σσ. 25-26· *Αυγή*, 17 Απριλίου 1999, σ. 28· *Αυγή*, 2 Μαΐου 1999, σ. 35· *Αυγή*, 4 Μαΐου 1999, σ. 17.

3) «Το Σχέδιο Μάρσαλ: Ανασυγκρότηση και διαίρεση της Ευρώπης». Συνέδριο που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

στις 2-3 Νοεμβρίου 2007· οργανωτική επιτροπή: Θανάσης Δ. Σφήκας, Άννα Μαχαιρά, Γρηγόρης Ζαρωτιάδης, Κώστας Καρανάτσης, Λήδα Παπαστεφανάκη.

4) «Κατοχή-Αντίσταση-Εμφύλιος: Η Αιτωλοακαρνανία στη δεκαετία 1940-1950». Συνέδριο που διοργανώθηκε στο Αγρίνιο και στο Καρπενήσι (14-16 Μαΐου 2008) από το Κέντρο Έρευνας Τοπικής Ιστορίας και Πολιτισμού Αιτωλοακαρνανίας, τα ΓΑΚ Νομού Αιτωλοακαρνανίας, τα ΓΑΚ Νομού Ευρυτανίας και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων· οργανωτική επιτροπή: Κωνσταντίνα Μπάδα, Θανάσης Δ. Σφήκας, Γιώργος Σταθόπουλος, Μαρία Μπακαδήμα, Μαρία Παναγιωτοπούλου.

5) «Δρόμοι του Δεκεμβρίου: από τον Λίβανο στην Αθήνα». Συνέδριο του Τομέα Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας, Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 4-6 Δεκεμβρίου 2014. Οργανωτική επιτροπή: Ιωάννης Μουρέλος, Βασίλης Γούναρης, Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Λουκιανός Χασιώτης, Ελευθερία Μαντά, Θανάσης Δ. Σφήκας.

6) «Βαλκάνια: Ιστορία και Πολιτική». Επιστημονικό συμπόσιο στη μνήμη του βαλκανιολόγου Σπύρου Σφέτα, ΙΜΧΑ, Θεσσαλονίκη, 25-26 Νοεμβρίου 2022. Οργανωτική επιτροπή: Θανάσης Λούπας, Λουκιανός Χασιώτης, Ελευθερία Μαντά, Φωκίων Κοτζαγιώργης, Θανάσης Δ. Σφήκας.

(b) ανακοινώσεις

1) «Ο Ιμπεριαλισμός της Μη-Επέμβασης: Συνέχειες και Ασυνέχειες της Βρετανικής Πολιτικής στην Ελλάδα από τον Τσώρτσελ στον Μπέβιν, 1936-1949». Ανακοίνωση στο συνέδριο «Ελλάδα 1936-1949: Δικτατορία - Κατοχή - Εμφύλιος Πόλεμος. Συνέχειες και Ασυνέχειες», το οποίο διοργάνωσε το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ), Αθήνα, 17-20 Μαΐου 1995.

2) «Το Ισπανικό Χρυσωρυχείο της Ελληνικής Οικονομίας, 1936-1939: Οικονομικές Δραστηριότητες της Κυβέρνησης Μεταξά στον Ισπανικό Εμφύλιο Πόλεμο». Ανακοίνωση στο συνέδριο «Αρχαικές Διαθεσιμότητες και Σύγχρονη Κοινωνική Ιστορία», το οποίο διοργάνωσαν τα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ), Αθήνα, 3-4 Μαΐου 1996.

3) «Towards a Regional Study of the Origins of the Cold War in Southeastern Europe: British and Soviet Policies in the Balkans, 1945-1949». Ανακοίνωση στο συνέδριο της Modern Greek Studies Association (ΗΠΑ), Kent State University, Ohio, 6-9 Νοεμβρίου 1997.

4) «Ανατολικά της Δύσης και Δυτικά της Ανατολής: Οι Ελληνικές Επιλογές, 1940-1949». Ανακοίνωση στο Α' Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου, 2-4 Οκτωβρίου 1998.

5) «A Prime Minister for All Time: Themistoklis Sofulis from Premiership to Opposition to Premiership, 1945-1949». Ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο «Domestic and International Aspects of the Greek Civil War», που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου υπό την αιγίδα του Centre for Hellenic Studies στις 18-20 Απριλίου 1999).

6) «Η 'Ειρηνοπόλεμη' Διάσταση του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου: Ειρηνευτικές Πρωτοβουλίες και Δυνατότητες Συμβιβασμού, 1945-1949». Ανακοίνωση σε διεθνές συνέδριο για τον Ελληνικό Εμφύλιο Πόλεμο με τίτλο «Από τη Βάρκιζα στον Γράμμο», Αθήνα, 21-23 Οκτωβρίου 1999, υπό την αιγίδα του Ιονίου Πανεπιστημίου, του Παντείου Πανεπιστημίου και του Πανεπιστημίου Αθηνών.

7) «'Ομιλούμεν ελληνο-ισπανικά αυτές τας ημέρας': η ιδεολογική χρήση του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου στην Ελλάδα του 1936-1949». Ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο «Οι Εμφύλιοι Πόλεμοι στην Ευρώπη και στη Μεσόγειο του 20ού αιώνα», Αθήνα, 24-26 Φεβρουαρίου 2000, υπό την αιγίδα των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ), του Ιδρύματος Φελτρινέλι (Μιλάνο) και του Κέντρου Μεσογειακών Σπουδών (Νάπολι).

8) «Ένα ιστοριογραφικό ταξίδι στη χώρα του Γκιούλιβερ: η ελληνική ιστοριογραφία και οι διεθνείς διαστάσεις του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου». Ανακοίνωση στο διεθνές συνέδριο «Ο Ελληνικός Εμφύλιος Πόλεμος: Μια αποτίμηση – πολιτικές, ιδεολογικές, ιστοριογραφικές προεκτάσεις», που διοργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου, Θεσσαλονίκη, 12-14 Μαΐου 2006.

9) «Η έκρηξη του Ισπανικού Εμφυλίου Πολέμου, η ευρωπαϊκή ισορροπία δυνάμεων και οι ελληνικές αντιδράσεις: καλοκαίρι 1936 – καλοκαίρι 1937». Ανακοίνωση στην επιστημονική ημερίδα που διοργάνωσε το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου και το Ινστιτούτο Θεοβάντες με θέμα «1936 – Ελλάδα και Ισπανία», Αθήνα, 19 Μαΐου 2006.

10) «Προφανώς με τη Δεξιά: Η Βρετανία και οι εκλογές του 1946.» Ανακοίνωση στην επιστημονική διημερίδα του ιδρύματος «Κωνσταντίνος Μητσοτάκης» με θέμα «Οι εκλογές του 1946 – σταθμός στην πολιτική ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδας», Αθήνα, 9-10 Νοεμβρίου 2006.

11) «1945-1947: ένας κόσμος, τρία οράματα». Εισήγηση στο συνέδριο που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στις 2-3

Νοεμβρίου 2007 με θέμα «Το Σχέδιο Μάρσαλ: Ανασυγκρότηση και διαίρεση της Ευρώπης».

12) «Η αμερικανική εθνική ιδεολογία και ο ιπτάμενος δίσκος του Σχεδίου Μάρσαλ». Ανακοίνωση στο συνέδριο που διοργανώθηκε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στις 2-3 Νοεμβρίου 2007 με θέμα «Το Σχέδιο Μάρσαλ: Ανασυγκρότηση και διαίρεση της Ευρώπης».

13) «Η δεκαετία 1940-1950: τοπική και εθνική ιστορία». Εισήγηση στο συνέδριο που διοργανώθηκε στο Αγρίνιο και στο Καρπενήσι (14-16 Μαΐου 2008) από το Κέντρο Έρευνας Τοπικής Ιστορίας και Πολιτισμού Αιτωλοακαρνανίας, τα ΓΑΚ Νομού Αιτωλοακαρνανίας, τα ΓΑΚ Νομού Ευρυτανίας και το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, με θέμα «Κατοχή-Αντίσταση-Εμφύλιος: Η Αιτωλοακαρνανία στη δεκαετία 1940-1950».

14) «Η στρατηγική της Θείας Πρόνοιας: Στρατηγική, ιδεολογία και πολιτισμός στη διαμόρφωση της αμερικανικής πολιτικής, 1941-1950». Ανακοίνωση στην ημερίδα του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου με θέμα «*Η έναρξη του Ψυχρού Πολέμου, 1941-1950: στρατηγικά ή ιδεολογικά αίτια;*», Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 2011.

15) 'An almost unique isle in the sea of democratic Europe': Greek Communist Perceptions of International Reality, 1944-1949'. Ανακοίνωση στο συνέδριο 'The Balkans in the Cold War' (London School of Economics and Political Science και Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής), Αθήνα, 26-29 Μαΐου 2011.

(16) «Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες στην Πολωνία». Ανακοίνωση στην ημερίδα του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων με θέμα «Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες στην Ανατολική Ευρώπη», Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2011.

17) «Η ευκολία της 'μοιρασιάς': το Σύμφωνο Ρίμπεντροπ-Μολότοφ, τα Ποσοστά, η Γιάλτα.» Ανακοίνωση στο συνέδριο προς τιμήν του Χάγκεν Φλάισερ, «Πόλεμος, Κατοχή, Αντίσταση, Εμφύλιος: η δεκαετία του '40 και η μακρά σκιά της». Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ, Αθήνα, 8-10 Νοεμβρίου 2012.

18) «Κριτική προσέγγιση του Ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου»: ομιλία στην Δ' Ημερίδα Τοπικής Ιστορίας της Εταιρείας Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Νομού Ημαθίας ('Η δεκαετία των μεγάλων ανατροπών και συγκρούσεων, 1940-1950), Βέροια, 3 Οκτωβρίου 2014.

19) «Από την αφετηρία και το τέλος ('Γιατί;') στη διαδρομή ('Πώς;'): Τα Δεκεμβριανά ως πεδίο δυνατοτήτων». Ανακοίνωση στο συνέδριο «Δρόμοι του Δεκεμβρίου: από τον Λίβανο στην Αθήνα» που διοργάνωσε ο Τομέας Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας,

Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτέλειο Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 4-6 Δεκεμβρίου 2014.

20) «Κακή τη μοίρα': τα σχήματα του εμφυλίου»: ανακοίνωση στο συνέδριο για τον ελληνικό εμφύλιο πόλεμο που οργανώνει το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου, Αθήνα, Δεκέμβριος 2016.

(21) «Η Οκτωβριανή Επανάσταση ως κυκλικό ή γραμμικό αφήγημα»: ανακοίνωση στη διημερίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με θέμα «1917: η χρονιά που άλλαξε ο κόσμος», Ιωάννινα, 14-15 Νοεμβρίου 2017.

(22) «Το 1917 χωρίς το 1991: επαναστατικά σενάρια και Μπολσεβίκοι»: ανακοίνωση στο συνέδριο/εκδήλωση «Τέχνη – Επανάσταση – Ουτοπία», Αθήνα, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, 24-26 Νοεμβρίου 2017.

(23) 'The United States and the Greek Civil War, 1946-1949': ανακοίνωση στο διεθνές επιστημονικό συνέδριο Jeju 4.3 70th Anniversary International Conference, με θέμα Jeju 4.3 – Truth and Justice, towards the sustainable justice, 4 Οκτωβρίου 2018, KAL Hotel, Jeju City, Jeju Island, Δημοκρατία της Κορέας. Διοργάνωση: Memorial Committee for the 70th Anniversary of the Jeju April 3rd Uprising and Massacre / Jeju 4.3 Research Institute, www.Jeju43.org

24) «Η επανάσταση, ο πολυαγαπημένος της, και ο φύλακας άγγελός της: Βρετανικές αναγνώσεις του Κράτους των Μπολσεβίκων, 1921-1925»: ανακοίνωση στο συνέδριο «Επανάσταση, Πόλεμος, Μετανάστευση: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις πτυχών των ελληνορωσικών σχέσεων 1917-1924», Αθήνα, ΕΚΠΑ, Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών, 17-18 Δεκεμβρίου 2021.

25) «Μια ιδέα ντυμένη φουσεκλίκια': οι κόσμοι των ελλήνων κομμουνιστών, 1945-1947»: ανακοίνωση στο συνέδριο του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία με θέμα «Μετά το '22: αναζητήσεις μιας νέας προοπτικής για την Ελλάδα», 16-18 Φεβρουαρίου 2023, Αθήνα.

Άλλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές θέσεις και δραστηριότητες

Μέλος της Standing Committee of Modern Greek in Universities (SCOMGIU), Βρετανία (1995-2002).

Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού *Synthesis: Review of Modern Greek Studies* (Λονδίνο, 1996-2001).

Ειδικός επιστημονικός συνεργάτης της εβδομαδιαίας έκδοσης *Πολεμικός Τύπος* (Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2002).

Εισηγητής και Εξεταστής του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) για το γνωστικό αντικείμενο «Σύγχρονη Ιστορία – 20^{ος} αιώνας», Αθήνα, 3-5 Απριλίου 2003.

Τακτικός συνεργάτης του περιοδικού *Ουτοπία* (2005-2010).

Μέλος των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (ΑΣΚΙ), Αθήνα.